

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

Dé handleiding voor het houden van huisdieren

Serie vogels

Gouldamadine

Chloebeia gouldiae

Gouldamadines zijn kleurrijke tropische vogels die in een volière gehouden kunnen worden. Ze behoren tot de familie van de prachtvinken. John Gould beschreef de soort in 1844 en vernoemde hem naar zijn overleden vrouw, 'Amadina Gouldiae'. Het zijn sociale dieren die behoorlijk hoge eisen stellen aan huisvesting en verzorging.

Als u overweegt om gouldamadines als huisdier te kopen, is het belangrijk dat u zich van tevoren goed laat informeren. Deze huisdierenbijsluiters is hierbij een hulpmiddel.

Verschillende varianten

De Gouldamadine komt in het wild in drie kleurslagen voor: de roodkop-Gouldamadine, de zwartkop-Gouldamadine en de oranjekop-Gouldamadine. Vroeger dacht men dat het om verschillende soorten ging, maar tegenwoordig weten we dat het drie vormen van één en dezelfde soort zijn. Schedeltje en wangen zijn respectievelijk scharlakenrood, zwart of oranje. Om de kop heen ligt een smalle turkoois kleurige band. De borst is violet, de onderborst oranjegeel, op de buik lichter wordend tot wit. Rug en vleugels zijn grasgroen. De stuit is lichtblauw, de staart is zwart en de twee middelste staartveren zijn wat langer dan de rest van de staart. Bij het vrouwtje zijn de kleuren rood en oranjegeel wat minder fel, haar borst is meer lila dan violet. De lengte van de vogel is ongeveer twaalf tot veertien centimeter. Inmiddels zijn er verschillende kleurslagen van deze vogels gekweekt, en zien we ook Gouldamadines met witte borst, in pasteltinten of blauw overgoten.

Natuurlijk gedrag

De Gouldamadines komen oorspronkelijk uit Noord-, Noordwest- en West-Australië voor, waar zij leven in de open savannen met hoge bomen en in mangrovebossen. In het regenseizoen trekken ze naar het zuiden, om in het droge seizoen weer terug te keren. Ze nestelen in holle bomen in termietenheuvels of bouwen hun nest in hoog gras. Gouldamadines leven in groepen van soms wel 500 tot 1000 vogels. Het zijn sociale vogels die weinig geluid maken. Ze kiezen hun woonplaats liefst ver van de bewoonde wereld en ze zijn behoorlijk schuw. Het aantal wilde Gouldamadines is de laatste jaren dramatisch teruggelopen,

onder meer door de aanwezigheid van parasieten (de luchtpijpmijt). Bovendien is door de ontwikkeling van landbouwgebieden in Australië d.m.v. het afbranden van graslanden en overbegrazing de natuurlijke habitat van de Gouldamadine drastisch verkleind.

Huisvesting

Gouldamadines zijn in het wild verdraagzame vogels, maar in gevangenschap kunnen door de beperkte ruimte rangordegevechten uitbreken. Plaats daarom niet teveel koppels in één ruimte. Gouldamadines voelen zich het prettigst in een volière. Deze kan binnen staan, maar ook buiten. Van nature zijn Gouldamadines vogels die een temperatuur tussen de 13 en 25 graden Celsius nodig hebben, maar dieren die in een buitenvolière gekweekt zijn en daardoor gewend zijn aan lagere temperaturen kunt u in een buitenvolière houden. Uiteraard dient die dan wel voorzien te zijn van een verwarmd, droog en tochtvrij binnenverblijf. Wie wil kweken, plaatst een koppel in een kweekkooi van minimaal 80x50x50 centimeter. Dit biedt plaats aan het ouderpaar en de eventuele jongen. Volières dienen van voldoende, liefst natuurlijke, takken te zijn voorzien. Gebruik bijvoorbeeld metselzand op de bodem van een buitenvolière, terwijl in een binnenvolière ook schelpenzand op de bodem kan. Gouldamadines houden van zon. Wie zijn vogels binnen houdt, dient daglichtlampen te installeren als vervanging voor het zonlicht. Zorg voor ongeveer veertien uur daglicht. Ook de vochtigheidsgraad is belangrijk, die moet tussen de 50 en 70% zijn om te zorgen dat eventuele eieren niet te droog worden. Als ze te droog en bros worden,

kunnen de kuikens niet uit hun ei komen. Als de luchtvochtigheid in de kooien te laag is, is het verstandig het verblijf te nevelen met de plantenspuit.

Verzorgen en hanteren

Gouldamadines zijn vrij schuwe vogels. Door veel met ze bezig te zijn en rustig te bewegen, kunt u ze ook voorzichtig met een handdoekje of vangnetje vangen zonder dat ze in paniek raken. Hanteren kan nodig zijn als u bijvoorbeeld twee vogels bij elkaar wilt plaatsen waar u mee wilt kweken. Ook kunt u de ringen controleren, en later de jongen van ringen voorzien. Natuurlijk is het zaak om de vogels van tijd tot tijd te controleren, bijvoorbeeld op parasieten. Gouldamadines zijn vrij gevoelig voor parasieten.

Geef de vogels elke dag schoon drinkwater en vervang het voer. Maak tenminste eens per week het drinkbakje goed schoon. Haal regelmatig voerresten en ontlasting weg.

De voliëre dient maandelijks geheel gereinigd te worden, ook de bodembedekking moet u dan vervangen. De kweekkooien dienen na iedere broedronde grondig te worden schoongemaakt. Voor het schoonmaken van kooien, zitstokken en takken zijn speciale, niet-schadelijke reinigingsmiddelen in de handel.

Voeding

Het hoofdvoedsel van de Gouldamadine bestaat uit tropenzaad met milletzaad, aangevuld met witzaad en levende of gedroogde insecten, met name in het broedseizoen. Daarnaast wordt ook een bakje met onkruidzaden aanbevolen omdat deze veel vitaminen bevatten. Als aanvulling kunt u eivoer geven,

liefst een beetje vochtig gemaakt met wat vloeibare honing of water. Laat dit nooit te lang staan want het bederft snel. Af en toe groenvoer in de vorm van vogelmuur of jonge paardebloemblaadjes is een lekkernij voor de vogels, net als trosgierst. Ook fijne maagkiesel en oestergriet wordt aanbevolen, evenals sepia.

Schoon drinkwater is een absolute noodzaak. U kunt dit eventueel aanzuren met appelazijn om bacteriegroei tegen te gaan. Voor de blauwe Gouldamadines, die zelf geen vitamine A aan kunnen maken, moet vitamine A aan het water toegevoegd worden.

Van jong tot volwassen dier

Gouldamadines zijn geslachtsrijp wanneer ze tien maanden oud zijn, maar voor de vogels is het het beste om te wachten met kweken tot ze een jaar oud zijn. Kies voor het kweken geen te nauw verwante vogels, om inteelt te voorkomen. Door het schuwe karakter van de Gouldamadine heeft de vogel de reputatie gekregen een slechte broeder te zijn. Om die reden werden soms Japanse meeuwtjes als gastouder gebruikt. Toch is het voor de ontwikkeling van de jongen veel beter als de ouders ze zelf opvoeden, dit noemt men natuurbroed. Gouldamadines beschikken over een prachtig baltsvertoon: zachtjes zingend en dansend verleidt het mannetje het vrouwtje om te paren. Zorg voor een langwerpige nestkastje, liefst met tabaksstelen op de bodem om bloedluis tegen te gaan. De vogels beginnen met broeden als het vierde eitje is gelegd. Na veertien dagen broeden door zowel mannetje als vrouwtje komen de eieren uit. Jonge Gouldamadines hebben aan weerskanten van hun snavel knopvormige

orgaantjes die licht reflecteren. Op deze manier lichten de jongen hun ouders bij wanneer die in het donkere nestkastje komen voeren. Na 21 tot 24 dagen vliegen ze uit. Daarna worden ze nog twee tot drie weken door de ouders gevoerd. Gouldamadines in gevangenschap worden gemiddeld tot acht jaar oud.

Ziekten en erfelijke aandoeningen

Gouldamadines staan bekend als vrij sterke vogels, waarbij de zwartkop-wildkleur de sterkste is. Toch kunnen ze last krijgen van een aantal ziekten. De draaihalsziekte wordt veroorzaakt door het paramyxo virus en geeft zenuwverschijnselen. Campylobacteriosis is een infectie met bacteriën waaraan vooral jonge vogels kunnen sterven door verstoring van de spijsvertering. Cochlosomosis veroorzaakt dunne ontlasting en groeiachterstand en wordt vooral overgebracht door Japanse meeuwtjes. Gouldamadines kunnen ook last krijgen van parasieten: de luchtpijpmijt, de bloedmijt (die vaak bloedluis wordt genoemd maar eigenlijk een mijt is) en de veermijt. Deze parasieten kunnen bloedarmoede en sterfte van jongen veroorzaken. Middelen om deze parasieten te bestrijden zijn verkrijgbaar bij de gespecialiseerde dierenarts. Gouldamadines krijgen soms een kale kop, de oorzaak hiervan is niet duidelijk. Vaak hebben ziekten te maken met verkeerde voeding of verlaagde weerstand door bijvoorbeeld stress. Gouldamadines zijn prooidieren en zullen daarom niet zo snel laten zien dat ze ziek zijn. 'Bol' zitten en op de grond verblijven zijn tekenen dat er iets mis is. Vaak is het dan al te laat. Observeer uw vogels dan ook nauwkeurig, zodat u zieke vogels op

tijd door een gespecialiseerd dierenarts kunt laten behandelen.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is ervaring nodig. U moet van tevoren goed geïnformeerd zijn. Laat u bijvoorbeeld adviseren door een vogelvereniging of kweker.

Kosten

De aanschafprijs voor gouldamadines hangt af van de kleurslag en de kwaliteit van de vogel. U kunt terecht bij kwekers en bij gespecialiseerde dierenwinkels. De prijs loopt vanaf 35,- euro per koppel, en voor goede tentoonstellingsdieren een veelvoud daarvan. Dierenspecialisten verkopen tropenzaad, millet en ander voer van goede kwaliteit en ook grit moet aangeschaft worden. De kosten voor bodembedekking zijn gering. Verder zijn er uiteraard aanschafkosten voor een kooi of volière, en eventueel ook daglichtlamp, verwarming, thermometer en hygrometer. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt.

Bijzonderheden

- Gouldamadines zijn in het wild ernstig bedreigd. Om die reden mogen wilde gouldamadines sinds 1960 niet meer vanuit Australië uitgevoerd worden. In de hier gekweekte vogels, die zijn voorzien van een ring, mag vrij gehandeld worden.
- Gouldamadines worden vooral gekweekt in liefhebberskringen, en zijn in een enkele dierenwinkel te koop. Om een goede kweker te vinden kunt u contact opnemen met een vogelvereniging bij u in de buurt.
- Lidmaatschap van een vogelvereniging is een aan te raden, omdat binnen

zo'n vereniging veel mensen zijn die ervaring hebben met deze soort. Ook binnen bonden als de NBVV en de KNBVV is veel kennis en ervaring aanwezig. Vaak wordt u automatisch lid van een bond wanneer u zich als lid van een vogelvereniging aanmeldt.

- De beste tijd om een Gouldamadine aan te schaffen is na de ruiperiode, omstreeks oktober/november.
- Laat kinderen nooit alleen met huisdieren!

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl

Het LICG is hét informatiepunt voor het 'houden van huisdieren'. Deze stichting geeft onafhankelijke en betrouwbare informatie over het op een verantwoorde wijze kopen en verzorgen van huisdieren. Deze informatie is op de meest recente inzichten gebaseerd en wordt bovendien wetenschappelijk getoetst. Door het bieden van informatie en het organiseren van campagnes, levert het LICG een bijdrage aan verbetering van de gezondheid en het welzijn van huisdieren in Nederland.

L I C G